

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 pessetes.

Moderna Escola de Piano

PROFESSOR: **R. CASAS**

Plan d'estudis de l'acadèmia Granados de Barcelona. Nova tècnica del Pedal segons el malaguanyat mestre.

CONFERENCIES DE TEORIA I HISTORIA DE LA MÚSICA

Lliçons particulars i a domicili.

FRAMBUSINA

BISCUIT DELICIOS

ELABORAT PER LA

Fleca d'en J. Coll

— de —

LA BISBAL

Preneu-lo amb llet i cafè
Preneu-lo sucats amb vi;
Preneu-lo a l'hora del té,
Sempre es delicat i fi.

Recomaneu-lo als malalts, feu-ne sopa a la mainada, demaneu-lo en cafès i fondes. Es garantitzat com a substàncies, alimentici i econòmic.

DIPÓSITS I SUCURSALS

Palamós: Establiment de en Matias Mabres.—Palafrugell: Fleca d'en Baldiri Ferrer. = Torroella de Montgri: Fleca d'en Roc Vilá. = La Escaia: Fleca d'en E. Pascual. = Figueras: Fleca de J. Juncá. = Jo n Matas, 6. id. Fleca de ena M. Ferrer. Cervantes 36. = Calonge: Fleca d'en M. Tolaguera. = Girona: Fleca d'en R. Soler, Cort Real, 14.

Aliments pera Regimen Dietetic i Diabetic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suïça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERCENSES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÉS I ROCAFORT** (Successors de
A. MASSANA)
Carrer de Fernando VII, 14. **BARCELONA**

H. IBÉRICA DEL PADRE
HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEF ROCA**

Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2. **BARCELONA**

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum
elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avis a als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les esta-
cions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si
es que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els dei-
xa davant el carrer Conde del Asalto.

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÀ

PONT MAJOR - GIRONA

ANIS

“Del Amor,,

D'exquisit aroma, agrada-
ble paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

“Del Amor,,

Molt recomanat per varies emi-
nencies mèdiques. Priva totes
les malalties infeccioses i de
l'estómac.

ROM

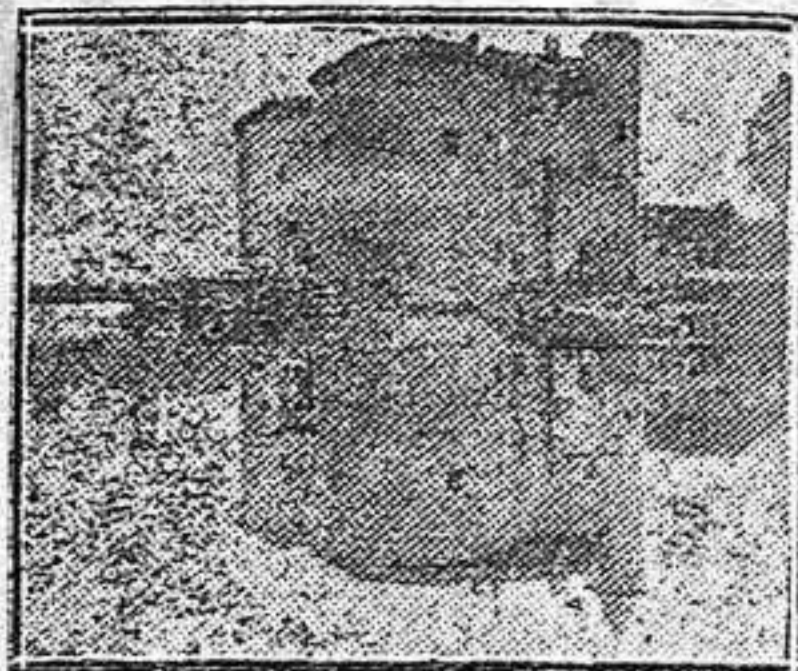
«PEPITA»

VERMOUT

«ESPAÑOL»

CONYAC

«PEPITA»

Grans tallers de Fotogravat

**REQUESENS,
OLIVER I HENRICH**

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomàs, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telefon Urbà n.º 242

Telefon Interurbà per a conf. n.º 6

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(ABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

TELÉFON; 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

- Barcelona -

: bere, Irún i Hendaya :

CICLES SARROMÀ

ARTICLES PER A
SPORTS

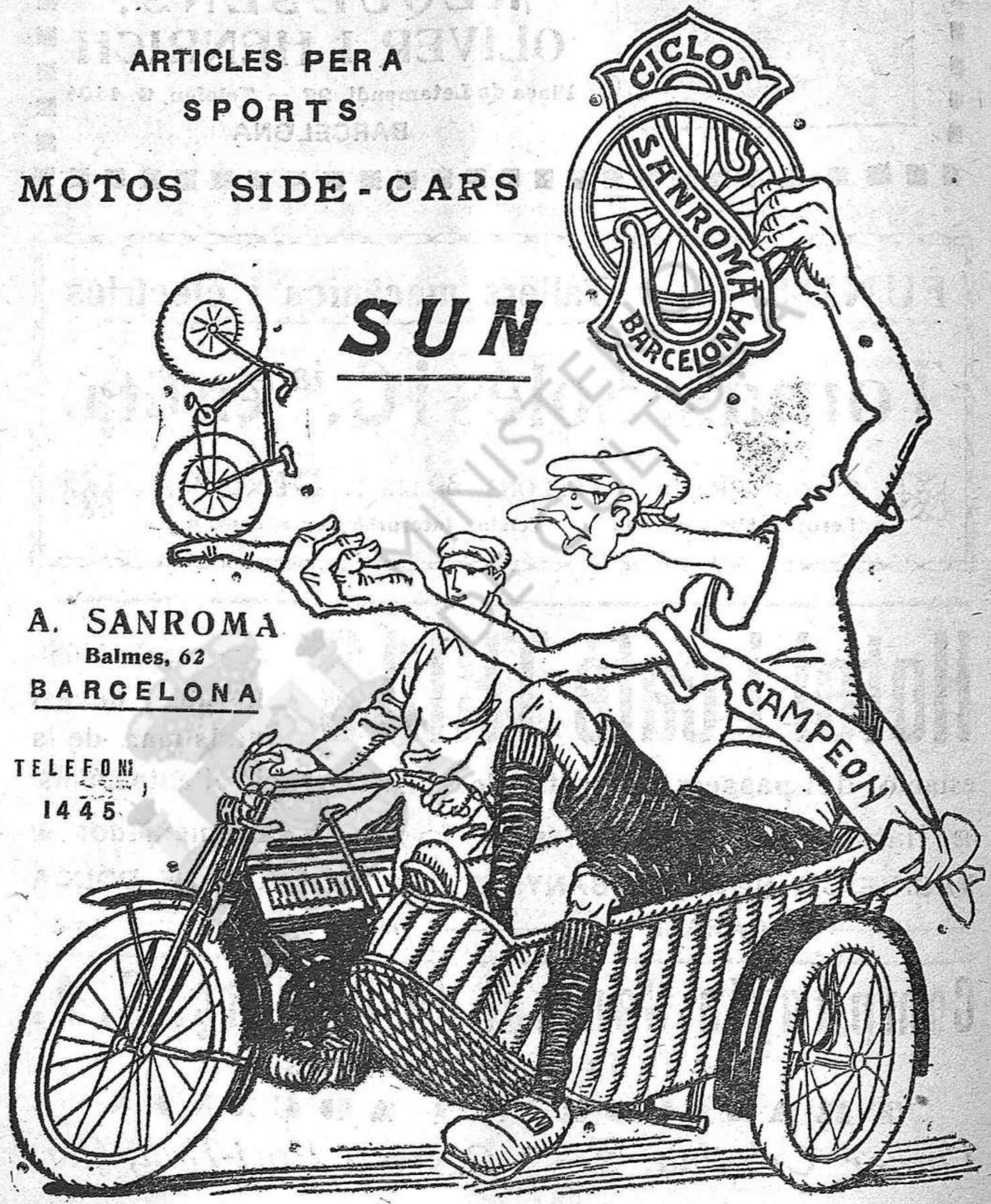
MOTOS SIDE-CARS

SUN

A. SANROMA
Balmes, 62
BARCELONA

TELEFONI
1445

La vida de Francesc Petrarca

escrita per ell mateix

(Continuació)

En mos viatges vegí primerament París, i em plagué de cercar ço que d'aquella ciutat se contava, ja ver, ja faulós. D'allà retornat, vaig anar-me'n a Roma; de la coneixença de la qual ardia mon desig des de ma infantesa, i allí Esteve Colonna, pare magnànim d'aquella família, home semblant a qualsevol dels antics, va honorar-me i m'acceptà en sa llar, en forma que tu hauries dit que no hi havia cap diferència entre jo i qualsevol dels seus fills. L'afecte i amor de tant excel·lent home durà sempre d'un mateix tenor, fins a l'últim jorn de la seva vida; i en mi encara viu en tal membraça, que no minvarà si abans no defalleixo. També d'allà vaig partir; per ço que no podia resistir aquella ciutat com totes les altres, i el fastidi entrà en mon esperit.

Després, cercant un lloc avinent per arredossar-me com en un port, vaig trobar una vall ben petita, però solitària i amena, la qual és dita Chiusa, distant quinze milles d'Avinyó; d'aon neix la font Sorga, reina de totes les fonts. Pres de la dolcesa del lloc, vaig traslladar-m'hi, i amb mi, els meus llibrets. Allí vaig compondre aquells càntics vulgars de les meus penes juvenívoles, dels quals me'n donc vergonya i me n'empenedeixo, i noresmenys molt agradosos, segons veiem, a aquells que son presos del mateix mal.

Fóra llarga història si jo volgués narrar ço que allí vaig fer durant molts i molts anys. Resumint: que totes les obretes que fetes me vingueren, allí foren fetes escrites o pensades; les quals arriben a tan gran número, que fins en aquesta edat me donen assats feina i fadiga. Car, com el meu cos, el meu enginy tenia més destresa que força. Allí, el mateix aspecte del paratge m'impulsà a escriure versos bucòlics, tema silvestre, i dos llibres de la vida solitària de Filippo home sempre gran, encara que petit aleshores, bisbe de Cavaglione, després gran bisbe de Sabina i cardenal; qui de tots els meus antics senyors ell sol viu encara; ell va estimar-me i m'estima fraternalment.

Deambulant per aquells monts el divendres de la setmana major, vaig freturar d'escriure en versos heroics un poema de les gestes d'Escipió Africà, el nom del qual en ma edat primera me fou car, després meravellós. Vaig posar-me a escriure amb gran ímpetu, però distret per varis afers, va conveir-me l'interrupció. El nom d'*Africa* posí al llibre; llibre de molts preat, no sé si per la seva o meva ventura, abans d'ésser conegut.

Mentre romania en aquells llocs, pervingueren-me en un mateix jorn (admirable cosa a dir) cartes del Senat de Roma i de la Cancilleria d'Estudis de París, les quals me requerien amb insistència, aquelles a Roma, aquestes a París, a rebre els poètics llorers. De les quals lletres, glorificant me jovenívolament i judicant-me digne d'aquelles honors, de les quals me judicaven digne homes tan grans, i no esguardant el meu mèrit sinó el judici dels altres, dubté, noresmenys, un poc sobre a quina d'elles donaria la preferència. Vaig cloure el dubte amb el consell de l'amunt dit cardenal Joan Colonna; qui era tan aprop meu, que havent-li escrit al vespre n'haguí resposta l'endemà ans d'hora tèrcia; i sotsmetent-me al seu consell, vaig deliberar que havia d'ésser preferida Roma, per la sua autoritat, a qualsevulla altra urbs; i de la meva aprovació del consell de Joan hi han dues cartes.

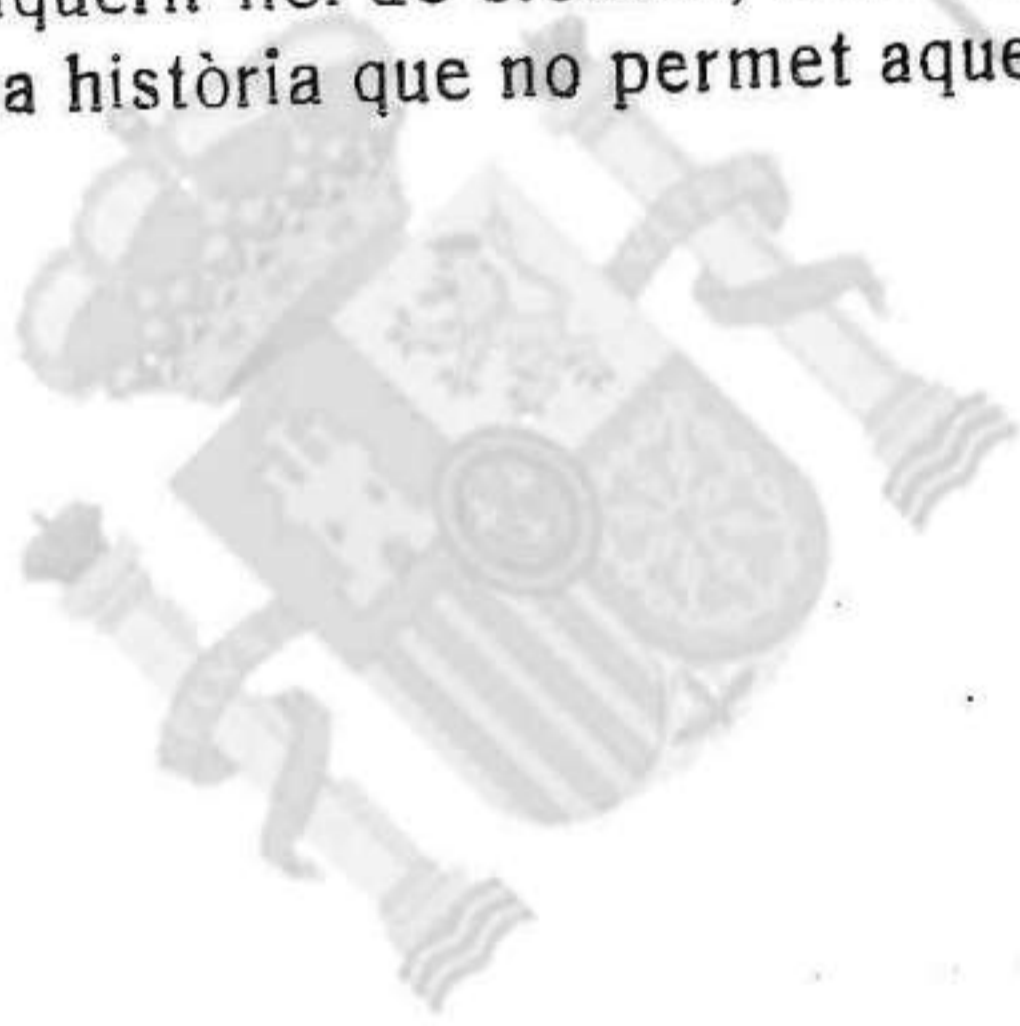
Vaig marxar després; i bé que fos, con solen ésser els joves, jutge benigníssim de les meves coses, noresmenys m'averkonyí de seguir el judici de mi mateix, o d'aquells de qui era cridat i els quals sens dubte no ho haurien fet si no m'haguessin judicat digne de l'oferta honor. D'allí vaig empendre primerament la ruta de Nàpols, anant devers aquell gran rei i filòsof Robert, no pas més preclar pel regne que per les lletres, únic rei qui era llavors amic de la ciència i alhora de la virtut; i vaig atansar-m'hi per tal que ell de mi judiqués segons el seu parer. De la manera com vaig ésser vist i en quin lloc de la seva gràcia vaig ésser rebut, jo mateix ara me'n meravell i tu, oh lector, si ho poguessis conèixer, n'hauries també, així ho crec, meravella. Sentida après la raó de la meva arribada, ell va molt alegrar-se, pensant en la mia fe jovenívola, i també pensant que l'honor en que jo pujava no podia ésser sense la gloria sua, havent-lo jo elegit com a únic jutge competent entre tots els homes. Que més?

Després de les moltes paraules bescanviades sobre varis temes, vaig mostrar-li la meva *Africa* la qual li plagué tant, que va constrènyer'm a dedicar-li a canvi d'un gran do. Cosa que no poguí ni certament volguí negar.

Finalment, per tratar d'allò por lo qual era vingut m'assignà el jorn; i en tal cosa me retingué des de migdia fins el vespre i per ço com creixent la materia, el temps, s'escola ràpid, ell féu el mateix en els jorns següents: així per tres jorns fou feta prova de la mia ignorància i en el tercer va judicar-me digne del llorer. Me l'oferí a Nàpols; i per tal que jo hi consentís, m'esperonava encar amb molts de prec. L'amor de Roma va véncer en mi l'instància venerable del gran rei. Per ço, veient ell que era inflexible ma voluntat, va donar-me cartes i envià amb mi nuncis al Senat Romà, fent-li amb acte públic assats favorablement saber el judici que havia fet de mi; el qual judici del rei fou llavors conforme al de molts, i principalment al meu.

Ara el judici d'ell, i el meu, i el de tots aquells qui semblantment sentiren, jo no aprovo. Car pogué més en ell la sua afecció vers meu i la favor de l'edat que no pas l'amor del ver. Noresmenys, vaig anar a Roma, i bé que indigne, enc que afiançant-me en tan gran judici, tosc i rígid encara en l'escolàstica disciplina, vaig copsar el poètic gallardó, amb gran joia dels Romans qui en la solemne festa pogueren intervenir; sobre les quals coses, versen les meves lletres allí escrites en vers i en prosa. Per tal llorer no vaig pas conquerir llei de ciència, sinó molta d'enveja que de retreure fóra de més llarga història que no permet aquest lloc.

(Continuarà)

Benvingut l'Abril

Benvingut l'Abril!
dels cants i rialles.

Ruixada que cau,
cançó que es desgrana;
ullada de sol,
rialla de fada,
que a son joguineig
les roses esclaten
i totes les flors
en franques rialles.

A l'ombra, les fonts
mig riuen, mig canten,
i els rius tot cantant
alegren les pradès;
i canten les aus
i canten els aires
i riuen els nins
jugant amb llurs mares.
D'amor les cançons
als llavis esclaten,
i tot al mon riu
i tot al mon canta.

Benvingut l'Abril
dels cants i rialles.

SANTIAGO COSTA I ROCA

Girona, 1920

Qüestions culturals

Creuada:

Hem fet el propòsit de no arreconar la nostra ploma fins a veure el projecte de les futures escoles graduades en vies de realització. A nosaltres, personalment, poc ens importen les crítiques que puguin fer-se dels nostres escrits mancats de floreigs literaris. Servim un ideal noble, i amb aquesta satisfacció interna del deure acomplert quasi bé ne tenim prou. Les flors, si bé ens formosegen l'aspre camí de la vida i ens esperonen a seguir avant, són impotents per a nodrir-nos el cos. Quan, en lloc de vistoses corol·les, a les branques dels arbres s'hi gronxen els fruits, aleshores sí que esdevenen quelcom aprofitable, digne de devoció; per això, mantes vegades repeteixen els vells, amb aquella filosofia popular tan gràfica, que *van de dret al gra*.

Anem-hi, doncs. Suposem que no tenim necessitat d'escarrassar-nos gaire per a demostrar els positius avantatges d'un poble culte. Entre els llegidors, estem segurs que algun n'hi haurà que deu a la cultura, a l'educació intel·lectual, el benestar econòmic de què gaudeix en l'actualitat. No direm pas que Palamós pugui comptar aquests casos per dotzenes, però poc se n'hi manca: investigueu l'origen dels industrials, comerciants i majors propietaris, i tot seguit me donareu la raó. Si malgrat el tenir escoles deficients, on la pacient labor del mestre s'hi estabellia, ha estat possible registrar fets d'emancipació social tan simpàtics als nostres ulls, què no hauria pogut assolir-se posseint escoles públiques muntades a l'altura que requereix l'importància de la nostra benamada vila?

Hora és ja de que esmenem la falta comesa contra nosaltres mateixos. Tots plegats hem de fer el màxim esforç, que no serà precís si cadascú hi aporta amb lleialtat son granet de sorra. Després dels nostres parents i dels nostres amics, estimem Palamós per damunt de les altres coses! Es així com les nostres voluntats foses en una sola faran el miracle d'aixecar els grups escolars que reclama la nostra dignitat de palamosins, d'empordanesos i de catalans. Entre gent que tingui a gran honor l'haver nascut en la terra d'amor i llibertat tan bellament cantada pel patriarca de les lletres catalanes, el nostre plorat Maragall, barceloní de naixença i empordanès d'esperit, l'egoisme o l'indiferència és un delictes de lesa pàtria, és una greu ofensa als nostres progenitors, és una incalificable covardia.

Amb el front ben alt i el cor obert, anem a dir a l'Ajuntament suara constituït a Casa de la Vila, que volem per als futurs ciutadans escoles higièniques i pedagògiques, i que si és precís fer algun sacrifici, el farem resoltament, en la seguretat que, a no tardar, han de produir fruits esponerosos ja que opinem d'igual faisó—en aquest punt concret de la cultura—que els regidors que porten la representació nostra, cal que ho sàpiguen d'una manera categòrica. Així estudiaran el problema amb més dalit i amarats d'un mateix entusiasme l'obra cultural sorgirà potent, ufanosa, d'aquella sala de sessions on hi ha immortalitzada, pel cisell d'En Miquel Blay, la generositat d'un filàntrop palamosí: En Mauri i Vilar.

Als regidors municipals hem de recordar-los unes paraules de mossèn Baldiri Rexach, pedagog català de mitjans del segle XVIII: «Ab molta major urgència estan obligats los Pares de República a procurar la bona educació dels Minyons, perquè los Pares de República estan obligats, per rahó de son ofici, a procurar lo bé del públich, lo qual dependeix de la bona educació dels Minyons, perquè los que ara son Joves y Minyons, algun dia seran los Amos de casa, los Corregidors dels Pobles, los Batlles de las Vilas, los Jutges de las Audiencias, los Governadors de las Ciutats, los Virreys de las Provincias, los Grandes de las Corts, los Consellers y los Reys».(1) No pot ésser ni més concret ni més just el pensament, que a bon segur tots compartim, de l'ex-rector de Sant Martí d'Ollés. Posem l'acció d'acord amb el pensament i obrarem així com a bons racionals.

Alcem una creuada en favor dels infants. Fem ço que fan actualment les Universitats angleses, que organitzen valentes campanyes sots el nom que encapsala les presents ratlles, puix la cultura i res més que la cultura ha d'ésser la salvadora dels pobles lliures de la post-guerra. Que es vegi que corre sang llatina per les nostres venes i que la nostra mirada fita enllà, molt enllà, com a perfectes mediterranis.

T.

(1) Extret del llibre *Instruccions per la ensenyança de minyons* editat a Girona l'any 1748 a can Narcís Oliva, estamper i llibreter de la plaça de les Cols.

Pregària

A la gentil Senyoreta Maria del Miracle Beguer,
Reina de la Festa dels Jocs Florals de Tortosa.

Sé una bella muntanya empordanesa
florida de clarors i de perfum;
que s'alça radiant, plena de llum,
al cor d'aqueixa terra tot bellesa.

Al cim d'eixa muntanya una Princesa
hi bastí un bell palau d'Angels i flors;
i avui mon pobre cor batent amors
d'Ella pidola una gentil promesa.

Per Vós, Regina de la gaia Festa,
una corona de claror xalesta
jo voldria teixir per vostre front.

Mes ai! ma petitesa no'n sabria
per ço ben fervorós prego a Maria
que us remerciï amb son amor pregon.

JOSEP ALBERT

GUANYADOR DE LA FLOR NATURAL

Palafrugell, Festa de St. Josep, de 1920.

El jorn de la Puríssima a Nuria

(Fantasia)

Accèssit en el concurs de prosa literària.

Jo sé el perquè avui s'embolcalla amb polsina d'argent la vall gemada que hostatja entre cims nevats la Perla del Pirineu.

Jo sé el perquè aquells turons, freturosos d'abraçar-se amb el cel, recullen damunt son front, virginalment nevat, uns raigs esplendorosos del sol ixent.

Jo sé el perquè l'halenada d'hivern ha fet brillar preades filigranes de l'aigua que regalimeja de les altes cingleres trencant en mil colors els raigs de llum.

Jo sé el perquè avui canten, com en mig de l'istiu, les orgues i campanes, amb les psalmodies litúrgiques.

Tota la muntanya, tota la vall, tot el Santuari, s'és deixondit al so de la campana, l'alegre tritlleig de la qual ha romput la solitud d'aquelles cimes, espatller gegant de Catalunya, i les portes d'aquell temple ferreny que aixopluga la més pura de les Dones, la més Excelsa, s'han obert no obstant els rigors de l'hivernada, i fins s'han vestit de blanc com en fantàstica serenada les branques dels avets i pins negrosos que es dobleguen sota el pes de la neu.

Es que és el jorn de la Puríssima! I fins en aquelles regions solitàries i desertes, en aquest temps de l'any, hi ha repercutit el ressò de la plana, que en ses ales invisibles hi ha pujat l'aigua vaporosa de la mar i dels rius ja feta senyora de l'éter transparent per festejar la Moreneta del Pirineu i Immaculada Regina de la Puresa, per a complir-se la predicció dels llibres sants, de que no hi haurà recó de la terra en que no se l'aclami benaventurada.

Mireu, mireu els pagesos senzills d'aquells afraus com responent a l'encís del cel i de les muntanyes, i a la veu alegre de la campana, com degotejant dels caminals, ara un, après l'altre, van reunint-se en la plaça d'enfront el Santuari.

Ja ressonen dins del temple les notes de l'orga i els cants de l'Ofici Divi-

nal; ja se'n puja enlaire junt amb l'odorós encens, la pregària fervorosa d'aquells terrassans tot cor i tot braç per Maria i pel seu treball; ja s'ha enlairat amunt aquella hòstia blanquíssima, més que les neus que envolten l'Església de Maria, i les notes senzilles i solemnials s'han afegit a la pregària intensa i a la més pregona veneració dels fidels, els cors dels quals s'han aixecat amunt fins a posar-se prop del divinal Fill de Maria; ja s'ha format la devota processó i aquells esforçats pastors, abillats amb llurs samarres i pells atapeïdes, han passejat triomfalment la Verge tota pulcra, per entre els caminals tapissats d'una verdor humida i cobricel'lada per l'atzur d'un firmament fet blau per l'oreig que ha protegit la gaia festa del principal misteri de Maria; i allà al lluny com uns balcons endomassats d'argent, ha brillat puríssima la neu de les muntanyes i ja han onejat al vent els plecs festius dels gonfarons i banderes de les Confraries, i la no menys gloriosa ensenya de Catalunya que servia d'alfombra damunt el tabernacle i sots la cadira de la celestial imatge de Maria.

Jo no sé que hi ha de candor i de fe primitiva en aquestes escenes allí al lluny, dalt les cingleres; però quan després del Rosari he vist el darrer adeu del sol a les muntanyes, i el cel ha començat a tapissar son ample balcó amb sos milenars d'estrelles; aquell encant i aquell'a llum besant la neu en flor dels cims: la neu i el blau, les estrelles i el sol m'ha semblat escrivien un grandíós i jeganí *Ave Maria*, mentre jo he sentit una halenada reviscoladora de fe i amor vers la Puríssima i la meva terra beneïda.

JAUME FONT I BIGAY

Mataró.

La Margarideta

(Conte transatlàntic)

Després de sopar, al voltant d'aquella taula rodona de marbre blanquíssim, ens reuníem sempre els mateixos amics. Allà davant les copetes mig buides de *chartreuse* groga o verda, segons el gust de cadascú, parlàvem de Catalunya, de l'últim drama d'En Guimerà, de l'última novel·la d'en Rusinyol, o del progrés que feia la revolució, que era com un mal endèmic en aquella ditxosa terra.

En aquella hora, des de la glorieta del cafè veiem l'ample *boulevard* ple-tòric de cotxes i automòbils, i a la llum que llençaven les grosses faroles elèctriques, que amb claror de dia il·luminaven l'avinguda, podíem veure, a un centenar de passos de distància, l'esvelta estàtua de Colom rodejada de quatre frares, simbolitzant els religiosos, qui amb llur influència l'ajudaren a portar a cap sa gran empresa. L'il·lustre marí genovés estava erecte en el seu pedestal, no amb la ma senyalant vers ponent, on se trobava la terra desitjada, tal com el veiem en el monument de Barcelona, sens dubte perquè a Amèrica ja hi era, i aquell gest tan familiar de Colom barceloní era innecessari. Sempre m'ha semblat que el Colom al qual em refereixo feia un posat de cara més trist que el de Barcelona, potser perquè, com deien maliciosament els indígenes, no li agradava la companyia que li donaren, o potser perquè encara se'n recordava de les angúnies i males estones que li feren passar durant el viatge els galifardeus que portava a bordo de sa fràgil carabel·la.

Aquell dia teníem un convidat a la nostra taula. Un xicot cata'là viatjant d'una casa de calçat de Chicago. En Mas, que així es deia el foraster, acabava d'arribar de Iankilàndia, i, com és natural, venint de la terra de les coses estupendes i dels «gratacels», i essent viatjant, de segur que en tindria alguna de fresca per a contar.

Després d'aixecar les copes multicolors i fer-les dindar suaument l'una contra l'altra en honor del foraster, En Mas encengué flemàticament un olorós *Soberano*, i dirigint una mirada distreta als cotxes que passaven per l'ample passeig, ens contà lo que jo tractaré de transcriure fidelment.

En Grau—referint-se a un dels companys,—començà En Mas, m'ha sentit parlar alguna vegada d'una família catalana que fa cosa d'uns dos anys vaig conèixer a Nova York.

—Si; una família de Lloret, que per cert té una noia molt maca que es diu

Margarida, apuntà En Grau, fent-se el ben informat i ajudant-se la memòria amb un traguèt del doç licor monàstic.

—*Right*—apuntà En Mas, amb un moviment afirmatiu de cap, sense poder evitar l'anglicisme. El pobre pare morí als pocs mesos de la seua arribada a Nova York, probablement de tristor i enyorança en comprendre que mai no podria acostumar-se a viure en una terra estranya, que, ingrata i egoista, no admet més que gent jove, i ficat entre persones que no l'entenien i que mai, malgrat tots els seus esforços, arribaria a entendre-les.

En canvi, la Margarideta, jove i eixerida, no trigà gaire temps a parlar la llengua anglesa com una veritable *miss*, i gràcies a les seves mans de plata, guanyava un bon sou en uns dels establiments de modes més elegants de *Broadway*.

Mort el pare, i sense les regnes que la subjectaven, la Margarideta començà a anar, com vulgarment es diu, pel seu cap. Tan i tan depressa s'*assimilà* les costums d'aquell país, tan contràries a les nostres, que arribà a donar-se vergonya de que ses amigues, i sobre tot que sos amics, sapiguessin, que la seva mare no el sabia parlar l'idioma anglés i fins un jorn va arribar a tenir l'atreviment de treure's la pobra dona del davant amb aquestes sagnants paraules: «On voleu que us porti si ningú us entén i me feu caure la cara de vergonya?».

Els amics de *Margaret*, puix fins el nom s'havia canviat, sens dubte perquè l'adoptiu «feia més americà», no els haurien vostès pas trobat entre els joves treballadors de la colònia catalana de Nova York, aqueixos eren massa poca cosa per a l'orgullosa i mal aconsellada xicota, sinó entre els xitxarel·los de les botgues i despatxos de la gran urb. En *Dick*, En *Jim* i En *Billy* eren els companys inseparables de la Margarideta...

En Grau feu una curta pausa per a demanar al mosso que repetís les copes de *pousse-café* tarragoní, i continuà la seva interessant narració.

Quan l'últim viatge vaig arribar a Nova York, em dirigí, com de costum a veure aquella família. Però en el moment de posar els peus en el pedrís de la porta de la casa on vivien, una veïna rossa sortí a rebre'm, i amb laconisme anglés i indiferència no sé d'aon, m'informà de la tragèdia que una setmana abans havia succeït en aquella casa.

La Margarideta havia fuit amb *Dick*, i la pobre mare morí de passió de ànima, esperant-la... esperant-la...

* * *

A fora, els cotxes i automòbils seguien desfilant pel *boulevard*, mentre a lo lluny, il·luminat pel resplendor de mil faroles elèctriques, Colom me semblava més trist que mai, com si es planyés d'haver-la descobert l'Amèrica.

New York, Octubre de 1919

J. VENTURA I SUREDA

Crònica local

El major erro que pot fer-se el férem en el número passat. Canviàrem l'etiqueta política d'uns ciutadans—sia'ns ara permès aquest terme enc que Palamós no sigui ciutat;— fent figurar com a *regionalistes* En Ramir Pagés i En Josep Juera, regidors, qui militen en el partit *maurí*. Enc que ja presumim que els dits consellers consideraren involuntària l'equivocació, els presentem humilment nostres excuses.

Hi ha moltíssimes persones que en tot l'any no surten de Palamós, i si fos possible fer-ne una estadística, segurament ens demostraria que són moltes més del que ens creiem. Ja n'hi ha alguns que, fent un esforç arriben a passar més enllà del pont de Sant Antoni un cop l'any, per Sant Llop, i que s'arriben fins a l'estació de Sant Joan per la festa del poble veí; però són moltes més les que no es mouen del cor de la vila. Tot lo més que es permeten és arribar fins al far de tant en tant per escodrinjar el temps que farà i veure les parelles que tiren, o be treure el nas de la part del Padrò per a veure si el mar romp a les penyes de Cap Gros.

Naturalment que també n'hi ha uns quants que, a l'istiu, s'arriben fins a La Fosca des que és esdevinguda platja de moda, gràcies als forasters i a l'iniciativa d'un bon palamosí qui en feu la propaganda. Dels que tenen per costum anar a s'Alguer ben garbellat, són en nombre molt reduït, i aquests, pescadors per afició, el mateix van a Treumal com tot pescant s'arriben fins a l'illa. Del costat del pla que és l'únic indret que ens permet ficar-nos terra adintre, no els en parlem pas, perquè amb tants caminois com hi ha tindrien por de perdre-s'hi. Anys enrera, quan venia algun personatge important, se l'obsequiava amb una fontada a La Bell-lloc; ara, ja no hi va ningú perquè resulta un paísatge tan pelat que fa tristor d'anar-hi.

Solament uns quants, una dotzena escassament, els diumenges surten en colles de tres o quatre i, tot passejant, han descobert que en el Puig d'En Parals hi ha un bell alsinar on fa bo d'escoltar-hi els rossinyols a la primavera, o bé que des de puig Gifre pot admirar-se el més bell panorama de Palamós. A aquests pocs afortunats mortals la nostra crida no els dirà res de nou; però els altres, els més, que ignoren les belleses que ens rodegen, si un dia decidissin passar-se'n les cames i no saben per on començar, la colla excursionista de bon grat els servirà de guia.

L'hidroavió italià marca Savoia 13 que pel mes de novembre sofrí averies prop de Calella de Palafrugell, fou reparat en els baixos de l'Ajudantia de Marina. Abans d'empendre el vol cap a Barcelona per fer el correu de la capital catalana a Palma que els proposa establir la casa Hereter, en obsequi a l'acollida que li dispensà el poble de Palamós, féu alguns vols evolucionant per la platja amb gallardia perquè tothom pogués apreciar de aprop els brillants progressos de l'aviació.

El camió és el transport de moda; de tal manera s'és fet amo de la situació que els carros se veuen gairebé arreconats. Dintre un any, si la cosa va en augment, els caballs ja no serviran més que per carn. En començar sols s'utilitzaven per a trajectes de regular importància com són Caldas i Sant Feliu; ara fins els viatges de les fàbriques al moll per a transportar paques i bales se fan amb camió.

En Baldiri Ponjoan és estat elegit tenedor de la Cooperativa «La Equitativa» per ocupar la vacant del Sr. Botet.

Al Centre R. Federal, l'agrupació d'aficionats al teatre, «Germanor», representà la comèdia «Tristos Amors» i la peça «La maleta de l'oncle» amb general aplaudiment.

En el partit de fútbol jugat entre als equips Palamós F. C. i Ateneu Deportivo de Sant Feliu de Guixols fou vencedor el darrer resultant el campió de la província.

Desgracies. L'altre dia un home intentà matar-se al passar l'auto que va a Caldas; pocs dies després el Tramvia trencà una cama a un fill de En Manel Albalat davant de casa seva prop, dels Miradors.

Després de les degudes reparacions que l'han deixat com nou, el pailebot portugués que naufragà l'any passat a causa del temporal, és estat batejat amb el nom d'Estrella del Mar. Feia anys no havíem presenciat una festa semblant al nostre port. La padrina, i el Sr. Arquimbau, l'armador obsequiaren als convidats amb dolços i licors, i a la gent menuda que s'ho mirava des del moll amb confits, originant la gatzara consegüent.

La forta tramuntana d'aquests dies tombà el carret d'En Cargol en passar pel pont de Sant Antoni causant al noi que el guiava l'espant que és de suposar.

Trencadissa de vidres hi hagué en una taverna motivada per les disputes dels mariners d'un vapor ancrat al moll. Ara, en venir el «Lake Ellsburg» no s'ha permès a la tripulació saltar a terra, de la qual prohibició estan queixosos alguns establiments que es refien principalment de la gent de mar.

La «Corchera Internacional», tenint de desocupar els edificis venuts a «Manufacturas de Corcho» està fent els treballs necessaris per instal·lar una part de la maquinària en el magatzem dels Srs. Roura i Forgas arrendats a

aquest fi. Per aquest motiu és de creure que encara ens quedarà una sucursal de tan important fàbrica on tindran ocupació bon nombre d'obrers.

S'ha vist passar un dirigible de regulars dimensions amb direcció cap a França.

La companyia de sarçuela ha ofert les següents obres: *Amor ciego*, *Dolorettes*, *La divisa*, *La Generala*, *Los cadetes de la Reina*, *La niña de los besos*, *Los calabreses*, *El principe Bohemio*, *La alegría de la huerta*, i una obreta qui causà atracció i després desencant, titolada *Un cuarto de hora en Palamós*.

Tots els col·legials anaren al Teatre Carmen per veure la pel·lícula *Maria de Magdala*, estrenada primer aquí que a Barcelona.

En l'Agrupació Catalanista passaren els socis una delitosa vetllada amb la comèdia francesa *Nit de pluja*, el monòlec *Si senyors*, dit admirablement per la senyoreta Vilaseca; un quadret infantil *Fruita d'istiu* d'en Josep M.ª Folch representat pels deixebles de l'Escola de Català, noies Bou, Passarrius i Planas i nois Jordà i Corominas. Finalitzà la sessió un aplec de projeccions de les belleses de nostra costa: una veritable meravella.

Els bevedors de cafe han de pagar 5 cèntims més, des de fa alguns dies.

D'unes belles aptituts esperançadores hem d'escriure: En Lluís Corominas i En Pere Lladó, tendres adolescents, s'han revelat escultors. De llurs obres ne tenen ja esment qui pot guiar-los i instruir-los. Celebrarem que no hagin de deixar el camí de l'art.

Sport

Fut-bol

El campionat d'enguany ha acabat amb la victòria de l'Ateneu Deportiu.

L'últim partit, el decissiu per a la possessió del títol de Campió, tingué lloc el dia 14 del passat mes a Palamós entre aquest Club i l'Ateneu Deportiu.

L'expectació era grandiosa per a veure aquest partit en el qual s'anava a resoldre l'incògnita d'aquest campionat tota vegada que el club que guanyés aquest partit seria el Campió Provincial.

* * *

Des del començament vegerem la superioritat del Palamós sobre el Deportivo però notàrem tot seguit que la desgràcia al picar a la porta contrària seria la causa de la pèrdua d'aquest partit.

Innombrables foren les pilotes qui tocaren a la porta no decidint-se a entrar aixís com també foren moltes les ocasions que els davanters palamosins es perderen al xotar a gol.

Desisteixo de ressenyar aquest partit car hasta fa vergonya l'explicar els nombrosos incidents que tingueren lloc durant el transcurs del partit, degut al joc brut desenrotllat per l'Ateneu Deportivo sobresortint amb aquesta especialitat els jugadors qui foren palamosins i que se separaren del «Palamós F. C.» davant les promeses falagueres fetes pel club Campió.

Mereixen el despreci de tot sportmen palamosí aquestos jugadors i principalment en *Sánchez*, aquest *gran jugador* que en tots els partits que juga no pot estar de fer mal als seus antics companys. En aquest últim partit fou la víctima En Climent Humbert el gran veterà palamosí que ple d'amor pel seu Club ha defensat sempre amb gran coratge els colors del Club que fundà. Rebé una fortíssima cossa a la cara obra com ja he dit del tristement cèlebre *Sánchez* i continuà jugant fins a l'últim moment del partit.

No vull parlar-ne mes d'aquest partit però si dec fer constar que la victòria corresponia al Palamós F. C. moral i materialment. Va esser vençut per la desgràcia per 2 gols a 1.

No desmaiem companys palamosins temps vindrà de glòria per nostre Club en els qual no guanyarem amb l'ajuda de forasters sino amb el nostre propi esforç.

Saludem i cridem pel Palamós F. C. ¡ tres Hurras encoratjadors !

JOSEP FRANCH

Palamós, 7 - 4 - 20.

Moviment del port.

Vaixells entrats durant el mes de Març de 1920.

1, Vapor, Lea; 2, veler, Joven Paquito; 3, vap., Lea; 4, veler, Carlitos; 5, veler Montserrat; 6, veler, Villa de Calella; 7, vap., Temerario; 8, veler, Teresa; 9, veler, Virgen del Castillo; 10, veler, Cala Figuera; 11, veler, Joven Paquito; 12, vap., La Sabinosa; 13, veler, Monserrat; 14, vap., Lake Ellsburg, Nort Americà; 15, veler, Antonio Salomo; 16, veler, Ana Maria; 17, vap., Cabo Nao; 18, vap., Lucrecia; 19, vap., Lea; 20, veler, Teresa; 21, veler, Estrella del Mar; 22, vap., Masca, Nort Americà; 23, veler José Casanova; 24, veler, Trinidad; 25, veler, Joven Paquito; 26, vap., Monviso, Italià; 27, veler, Cala Figuera; 28, vap., City of St. Joseph, Nort Americà; 29, veler, Progreso; 30, vap., Oshkosh, Nort Americà.—Total 30.

Operacions de la Caixa d'Estalvis Mes de Març de 1920

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
62	7.900'--	22	9 848'85	8

Registre civil

Mes de Març

Naixements. — 1, Victòria Felip i Risech. — 2, Grau i Quintana. — 3, Tolosa i Gani-gué.—4, Mateu Robau i Barnés.—5, Joaquim Loste i Bou.—6, Castelló i Plaja. — 7, Muñoz i Brugués.—8, Moliner i Porta. — 9, Albert i Perez.—10, Oliver i Juera. — Total 10.

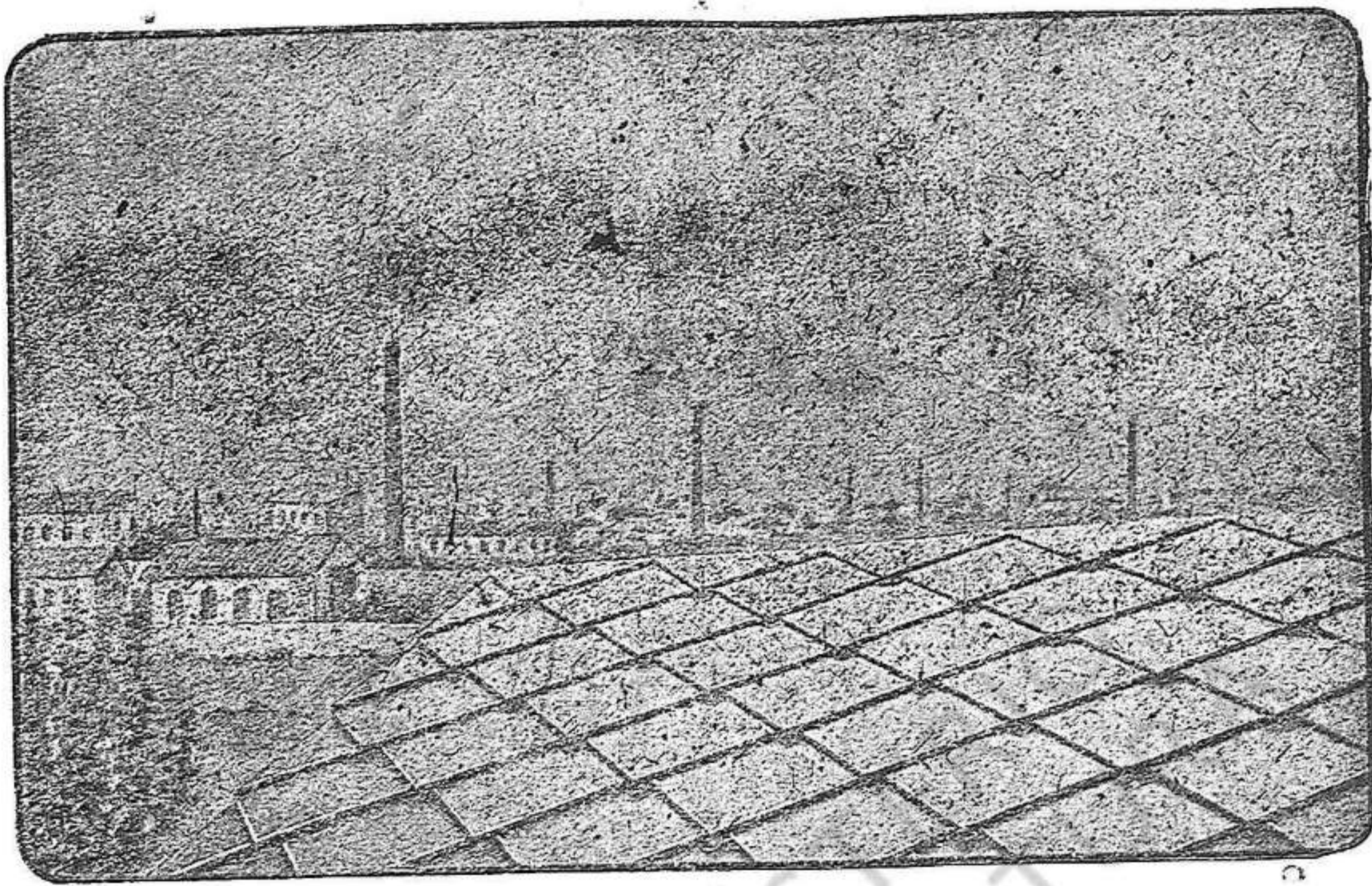
Defuncions. — 1, Agna Margarit i Rovira, 2 anys.—2, Verónica Surribas i Noguer, 62 anys.—3, Agna Valero i Garcia, 3 anys.—4, Julia Valero i Pujadas, 17 mesos.—5, M.ª de la Assumció Roger i Ribera, 8 mesos. — 6, Teresa Català i Carreras, 11 mesos.—7, Rosa Badosa i Espinet, 10 anys.—Total 7

Matrimonis.—0.

“ ROCALLA ,,

Plaques de Ciment i amiant comprimit
per a tota classe de TEULATS

La coverta més econòmica

La coverta més sòlida i duradera

Model de coverta

DEMANAR PREUS
i DETALL, a **JOSEP ESTEVE**, PORTA DEL ANGEL, 1 i 3, PRAL.- BARGELONA

DOMINICO BONNET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Pro-
ductes químics, Ultramarins. Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bascules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.
Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :

Carrer de Mauri i Vilar, 3

Avellaners,

NEGRET I CAIXAL,

pels criaders de Romanyà de la
Selva. — Per instruccions i
planter dirigir-se a **Mossén
Joan Rabasseda**, Rector de
Romanyà de la Selva.

Disponibile

Fusteria i Ebanisteria

— DE —

Lluís Sais Agustí

Successor d'En Josep Marull Agustí

Carrer de Munt, 3

NOTA important : Aquesta casa se
fa càrrec de tot el servei funerari.

Adroher Germans

Telefon, 212. Apartat, 18.

Telefon interurbà, 3.

— GIRONA —

Maquinaria elèctrica.
Material elèctric.

Magatzem de Maquinaria i articles per a les Arts del Llibre

CEFERI GORCHS I ESTEVE

Ràmbra de Catalunya, 91.

BARCELONA

Existència de Màquines d'impremta de la tan acreditada casa MARINONI
= Màquines de cosir amb fil-ferro i corxets = Tipos comuns, Titolars i Vi-
nyetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres angleses **caligràfi-
ques, litogràfiques i talla-dolça**, de les quals n'hi ha sempre existència en
magatzem = :: Teles per a Enquadernació :: = **Filets de coure**: gran
assortit en magatzem dels més usuals en pólices de 1 - 2 i 3 kilos.

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

(BAILLY-BAILLIERE - RIERA)

30,000 DATOS

1,350 PÁGINAS

CONTIENE: Los nombres y domicilios de los comerciantes, industriales, profesionales y elemento oficial de la región catalana.

Reseñas geográfico-descriptivas, Índice Geográfico de Cataluña, Sección de Reclamo, etc., etc.

CUATRO PRECIOSOS MAPAS EN COLORES

Anuarios Bailly-Bailliere y Riera Reunidos, S. A.

Consejo de Ciento, núm. 240.—BARCELONA

Teléfono A. 3503.—Telegramas: ANUARIOS

Comprimido Huidobro

base de Kola, Coca, Estricnina, Fósforo.

Restablece el vigor de los que padecen de postración o de bilidad en cualquiera de sus formas.

Fortifica y vigoriza a aquellos cuya constitución se ha debilitado por el trabajo intelectual excesivo, las penas, los excesos y la vejez.

Ejerce acción directa sobre los centros nerviosos, comunica nueva vitalidad y restablece el vigor mental y físico.

Precio, 3'50 pesetas caja

De venta en la farmacia de PELAYO PAGÉS. — PALAMÓS

Representante para esta provincia: NARCISO PALAHI.-Forsa, 24.-GERONA

CASA FUNDADA EN 1852

Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

Ronda de Sant Pere, 7, entressol

BARCELONA

114
35
82

Cuentas de ayer y de hoy

NOTA

	Plas.
Viaje.....	100
Baños.....	50
Hotel.....	400
Casino.....	50
Ruleta.....	1.000
Gastos menores.....	500
	<u>2.100</u>

Como recuerdo :
Fatiga
Tiempo perdido

Comparen

Los que no pueden ir a los balnearios, en los cuales tanto cuesta la estancia, deben practicar su cura diaria en casa, empleando para ello los

LITHINÉS

del

DOCTOR GUSTIN

que reemplazan las mejores aguas minerales en el tratamiento de todas las enfermedades de los riñones, hígado, vejiga, articulaciones, etc.

Depositario único para España: DALMAU OLIVERES
14, Paseo de la Industria - BARCELONA

NOTA

Por 10 céntimos diarios

sin molestarse, la mejor agua mineral, muy eficaz y de fácil preparación con los *Lithinés* del Doctor GUSTIN, ya que con 12 paquetes se hacen 12 litros por 1.20 Pesetas.